Cu privire la cuvîntul *baftă*, după ce amintește că Tiktin îi dă o etimologie croată, iar DA îl consideră de origine turcă (tc. *baht*), adaugă : „Dar în românește cred că mai degrabă l-au încetățenit țiganii, cari în trecerea lor l-au împrumutat de la turci. Astfel, *bàht* pe țigănește înseamnă „noroc", *bàhtalò* „norocos", *bàhtali* „norocoasă" [14]. Considerăm că observația făcută este întru totul întemeiată.

În publicația „Suflet oltenesc", revistă de culegeri și cercetări folclorice a *Tovărășiei Folcloriștilor Olteni*, pe care C. S. Nicolăescu-Plopșor a condus-o efectiv, chiar dacă fusese stabilit drept cîrmuitor Teodor Bălășel, nu numai că și-a tipărit culegerile proprii, dar a și redactat, la toate numerele apărute, rubrica „Însemnări". În cadrul acesteia, pe lîngă multe alte observații și aprecieri cu privire la folclor, inserează și scurte note de limbă, în special probleme de lexic dialectal, toponimie, uneori chiar observații de natură fonetică. Astfel, referindu-se la glosarul de la lucrarea lui I. A. Candrea, *Graiul din Țara Oașului* (București, 1907), afirmă că aici sînt „*cîteva cuvinte a căror rostire și înțeles sînt tocmai ca cele din Oltenia* (*ciurdă*, *cura*, curastă, făcătură, *ierugă*, *pretin*, *sucnă*, *urdina*)" [15]. În alt număr al revistei [16] se ocupă de cuvintele *a căpui*, *fiastru* și *stăuină*, discutate deja de unii lingviști în note lexicale publicate în periodice ca „Dacoromania" sau în dicționare. Reia discuția spre a aduce atestări necunoscute de aceștia din documente și face chiar precizări cu privire la etimologie. De exemplu, pentru *a căpui*, nu este de acord cu Sextil Pușcariu, care, în „DR II", p. 595, îl consideră de origine maghiară (< magh. *kapni*), ci, adăugînd contextul dintr-un document din anul 1694, în care l-a găsit atestat, menționînd și faptul că Tiktin nu l-a cunoscut decît dintr-un document bucureștean din anul 1815, precizează că înțelesul cuvîntului este același cu al verbului a *căpătui*, fiind un derivat de la *cap* și nu provenit din maghiarul *kapni*. Considerăm că, cel puțin pentru *a căpui* din textul documentului — „*și i-au venit vremea de* a să căpui *la casa ei*" — observația e justă, mai ales că în limba veche verbele derivate de la substantive cu ajutorul sufixului *-ui* sînt frecvente (cf. *a clăcui* de la *clacă*, *a păciui* de la *pace* etc., atestate și în cronica lui Dionisie Eclisiarhul la începutul secolului al XIX-lea).

După cum se poate observa, pe unele cuvinte le prelua din studiile unor lingviști, cu care se vede că era în permanență la curent. Adăuga un sens necunoscut, o variantă fonetică, o nouă atestare sau o explicație privind răspîndirea sau originea termenului respectiv. Așa a procedat în cazul unor cuvinte ca *băibărac*, *cîrcală* și *a cîrcăli*, *a hidi*, *a nadoli*, *oreșiță*, *părîngă*, *smultură*, *sucnă* și altele. Alte cuvinte rare sînt culese din creațiile populare. Astfel, unul din sensurile termenului *gros* (buștean, copac tăiat) este dedus din versurile unei zicale populare :

„Pînă a trece moșu *grosu*,
Trecură caprele dosu".

[14] Vezi „Arhivele Olteniei" IV, 1925, nr. 17, p. 70.
[15] Vezi „Suflet oltenesc", Plenița-Dolj, I, 1927, nr. 1, p. 30.
[16] Suflet oltenesc", Plenița-Dolj, I, 1927, nr. 3, p. 103—104.

Preconizînd constituirea unui „*Mare cuvîntar oltenesc*" [17] — un fel de dicționar focloristic — în primul rînd din nevoia de orînduire alfabetică și tematică a producțiilor folclorice culese, C. S. Nicolăescu-Plopșor se gîndea, fără îndoială, și la un *cuvîntar dialectal oltenesc*, avînd în vedere, conform metodei, „*cuvinte și lucruri*" de care am amintit mai sus, atît obiceiurile, fenomenele folclorice, unele obiecte care fac parte din cultura materială populară, cît și cuvintele prin care sînt exprimate acestea, uneori chiar termeni geografici sau toponime legate de legende sau credințe populare locale.

Indicațiile pe care le dă privitor la alcătuirea unui astfel de dicționar folcloristic ne relevă chiar de atunci, la 27 de ani, nu numai un foarte bun folclorist, dar și un priceput lexicograf. „*În felul acesta* — afirmă în articolul redacțional din nr. 4 al revistei — *am putea să avem oricînd folklorul rînduit. Vom căuta ca în dicționar cuvîntul care ne trebuie și vom găsi la acest cuvînt tot ce am aflat noi din punct de vedere folkloristic*".

Apoi, mai departe, adaugă : „*Pentru lămurirea fiecărui cuvînt ne vom sluji de schițe, desenuri, fotografii, dîndu-se toată însemnătatea răspîndirei geografice a cuvintelor, obiceiurilor ș.a.m.d. În felul acesta, treptat, treptat, s-ar ajunge la un mare cuvîntar oltenesc, în care să găsim tot ceea ce este privitor la folklorul oltenesc*". Acest deziderat nu a putut fi realizat atunci nici din punctul de vedere folcloric, nici din cel lingvistic. Ideea unui astfel de „cuvîntar" l-a urmărit însă tot timpul și cînd a ajuns, în anul 1966, în fruntea Centrului de istorie, filologie și etnografie din Craiova al Academiei R.S. România, cum s-a numit această instituție pînă în anul 1970, a încercat s-o pună în aplicare. A inițiat astfel chiar din acel an constituirea în cadrul Centrului, cu ajutorul colectivului de cercetători de la sectorul de lingvistică, a unui fișier lexical oltenesc, prin înregistrarea pe fișe a tuturor cuvintelor oltenești publicate în diverse glosare regionale, fie separat, fie în reviste, la care se adăugau cele culese direct de pe teren de către cercetătorii filologi, antrenînd în această acțiune chiar și pe unii dintre cercetătorii altor sectoare. Se gîndea deci la acel „mare cuvîntar oltenesc", care urma să se transforme cîndva într-un dicționar-tezaur al graiurilor oltenești.

În afară de contribuțiile proprii aduse la culegerea și studierea materialului de limbă din Oltenia, C. S. Nicolăescu-Plopșor s-a dovedit un foarte bun îndrumător al tinerilor cercetători lingviști în privința abordării și realizării unor studii valoroase, de multe ori sugestiile sale devenind preocupări statornice ale colaboratorilor săi. Urmărind activitatea acestora, a accentuat totdeauna necesitatea corelării faptelor de limbă cu cele etnografice, folclorice sau istorice, fiind astfel un promotor al cercetărilor complexe, multi și interdisciplinare. Această orientare a sa a fost hotărîtoare și în stabilirea structurii Centrului nostru, oglindită dealtfel și în denumirea lui inițială.

[17] Vezi „Suflet oltenesc", Plenița-Dolj, I, 1927, nr. 4, p. 1—2.

C. S. NICOLĂESCU-PLOPȘOR, FOLCLORIST

AURELIAN I. POPESCU

A încerca să conturezi în cîteva pagini aria numeroaselor sale preocupări, este practic, imposibil nu numai din punctul de vedere al orizontului larg sub care se înscriu cîteva sute de studii de mare competență științifică, alături de numeroase broșuri și volume, dar și datorită dificultății de a formula păreri competente asupra diverselor sale domenii de activitate.

Vom căuta să arătăm doar că prof. Plopșor a fost nu numai un mare arheolog, istoric, animator al vieții culturale oltene, fondator de instituții etc. ci și un mare folclorist.

https://biblioteca-digitala.ro

Legătura sa cu „sufletul oltenesc" cum îi plăcea să spună, nu a fost întîmplătoare. Ea avea rădăcini adînci, puternic înfipte în bogata şi trainica tradiţie populară din Oltenia, pe linia strămoşilor săi. După mamă, nepotul lui Dincă Schileru din Gorj, coborît la Bîlteni pe Jiu de la Schela-Vulcan de unde şi numele de Schileru, om vestit în Oltenia sfîrşitului de veac al XIX-lea pentru agerimea spiritului său, intrat în cîntece şi în legende, dar mai cu seamă rămas în tradiţie pentru celebrul costum aşa-zis „schileresc". După tată, fiul lui Stan Nicolăescu din Plopşor-Dolj, sat cu oameni mai potoliţi decît cei din Gorjul mamei sale, gata la petreceri să schimbe un cîntec mai de inimă cu unul bătrînesc despre întîmplări şi oameni de altădată. C. S. Nicolăescu-Plopşor a întruchipat astfel în persoana sa, neastîmpărul strămoşilor săi de pe Jiu, dar şi dîrzenia şi perseverenţa celor de pe valea Desnăţuiului din cîmpia Doljului. Aşa se explică marea sa pasiune pentru tot ce a însemnat „pămînt şi suflet oltenesc", în primul rînd.

Încă de la vîrsta de 15 ani, ca elev, a fost unul dintre permanenţii şi devotaţii colaboratori ai actualului muzeu al Olteniei, al cărui director avea să ajungă mai tîrziu. Dar tot de pe atunci, din vremea cînd era elev al vestitului Colegiu craiovean, încep şi preocupările sale pentru folclor. Ştiind să se apropie de locuitorii satului său natal cu o dibăcie rar întîlnită la un mare cărturar, şi aceasta pentru că era un bun cunoscător al acestor oameni, tînărul Plopşor a aflat şi a învăţat nenumărate poveşti, cîntece, znoave, strigături, jocuri de cuvinte. De la săteni ca Ciuciulete din Plopşor, elevul şi apoi studentul Nicolăescu-Plopşor a aflat lucruri pe care şcoala nu avea cum să i le comunice. Astfel, personalitatea lui ştiinţifică s-a conturat şi desăvîrşit pe aceste două solide temelii : şcoala la toate nivelele sale şi tradiţia populară cu imensa ei cultură spirituală. De aceea cine nu-l cunoştea bine pe profesorul Plopşor era surprins de felul în care savantul arheolog îşi susţiunea părerile folosind deseori cele mai populare expresii cu scopul de a se face cît mai înţeles. Tot pe această solidă bază culturală s-a ridicat şi creatorul a numeroase scrieri literare, amintindu-ne pe această linie de moldoveanul Ion Creangă. Pentru că ori cît de neîncrezători ar putea fi unii, trebuie recunoscut că scrierea sa despre *Tivisoc şi Tivismoc* „nenăscuţi copii ai lui Păcală", rămîne o lucrare cu caracter de capodoperă a genului în ce priveşte folosirea snoavelor populare pentru a scoate în prim plan o mare înţelepciune populară. Prin delicata atmosferă de basm pe care o degajă în *Iovan Iorgovan* şi prin agerile imagini deosebit de realiste în absurdul lor din *Tivisoc şi Tivismoc*, sau prin spirituala poveste *Cotoşman împărat*, Plopşor îşi dovedeşte marea capacitate de creator inspirat dintr-un folclor devenit trăire, parte componentă a propriei sale personalităţi.

Se pune însă întrebarea : C. S. Nicolăescu-Plopşor s-a apropiat de creaţia populară numai pentru că era un devotat admirator al vieţii satului nostru şi pentru nevoile sale de creaţie ? Fără îndoială, nu.

Pentru a înţelege concepţiile sale despre folclor, trebuie avut în vedere întregul său orizont ştiinţific şi cultural, cu alte cuvinte, folcloristul Plopşor trebuie pus în relaţie directă cu paleoliticianul, arheologul, numismatul, muzeograful, arhivistul, istoricul medievist şi modern, cu etnograful şi geograful, cu creatorul de literatură şi — mai ales — cu înflăcăratul oltean Plopşor. Înţelegînd interdependenţa dintre aceste vaste domenii ale ştiinţei se poate descifra mobilul preocupărilor sale de folclor. Nu este de mirare că într-un caiet de însemnări ale profesorului poţi întîlni formulate păreri despre ultimele teorii în legătură cu paleoliticul în lume, ca pe paginile următoare să găseşti notate o glumă cu oltenii, un cîntec popular, transcrierea unui documet istoric sau desenat un tivig. Pe un plan superior, toate aceste preocupări, aparent disparate, se întîlnesc, se sprijină în conturarea unui mare învăţat, cu largi orizonturi ştiinţifice.

După părerea istoricului Plopşor, folclorul este un document istoric, dacă nu întotdeauna cu putere de exactitate faptică, cel puţin ca viaţă spirituală. Aşa se explică de ce într-o vreme în care ecourile răscoalei din 1907 nu se stinseseră încă din bocetele femeilor rămase văduve, ale fiicelor şi mamelor celor ucişi, tînărul în vîrstă de 23 ani, Plopşor, fiind încă student, publica despre amintita răscoală, în propria-i revistă „Oltenia", din 1923, *Cîntecele lui Radu de la Giubega*, interzise la vremea aceea de către oficialitate datorită caracterului lor incendiar. Textul, prin adevărurile pe care le conţinea cît şi prin caracterul lor de frescă socială cu putere de document, avea să reamintească unor foşti înăbuşitori ai răscoalei fapte, locuri şi întîmplări deosebit de supărătoare. Şi fiindcă este vorba de Radu de la Giubega, trebuie adăugat şi precizat că faima de azi a poetului analfabet din Giubega, mort în 1918, o datorăm numai lui Plopşor care, publicîndu-i atunci versurile, le-a salvat de la uitare definitivă. Tot în acest fel trebuie înţeleasă marea sa pasiune pentru culegerea şi publicarea cîntecelor bătrîneşti din Oltenia. Această specie folclorică deosebit de valoroasă i-a atras atenţia şi ca istoric, dar şi ca subtil cunoscător al valorii lor artistice. Pentru valoarea de documente, Plopşor le va trece printre izvoarele folosite la realizarea unei *Monografii a judeţului Dolj*, notînd totodată şi identificări între fapte reale, adevărate, şi textul unor cîntece epice cum a fost cazul haiducului Muscu din Oprişor. Rod al acestor preocupări, a publicat în amintita lucrare, *Monografia judeţului Dolj*, din care au apărut 13 cărţi, editată în strînsă colaborare cu apropiatul său prieten Dumitru Bălaşa, două cărţi cu material folcloric, realizînd astfel, fără putinţă de tăgadă, o colecţie de cîntece vechi mai bogată, să zicem, decît cele realizate de către G. Dem. Teodorescu, Grigore Tocilescu, S. Florea Marian, pentru a aminti doar pe cele mai renumite şi mai valoroase. Dacă la aceste două „cărţi" mai adăugăm imensul material publicat prin numeroase periodice ca : „Oltenia", „Suflet oltenesc", „Arhivele Olteniei", „Flamura," „Lamura", „Gînd şi slovă oltenească" şi altele, avem o imagine mai exactă asupra bogatei sale activităţi de culegător al folclorului oltenesc.

Dar C. S. Nicolăescu-Plopşor nu a fost numai un culegător şi editor al folclorului oltenesc, ci şi un mare animator al acestor preocupări. În toate revistele pe care le-a editat, unele cu cheltuială proprie, un loc important era rezervat publicării de materiale folclorice. Spirit dinamic şi entuziast, Plopşor dădea dovadă de o dîrzenie deosebită atunci cînd dorea să realizeze ceva. În „cuvînt năinte" la publicaţia *Oltenia*, subintitulată, „Culegeri, cercetări, documente privitoare la pămîntul şi locuitorii Olteniei din trecut şi astăzi" (anul I, 1923), Plopşor scria în legătură cu intenţiile sale : *„Oltenia" va căuta pe cît îi va sta în putinţă să adune cît mai mult şi mai felurit material, dar material curat pe care oricînd să se poată pune temei"*. La începutul cărţii a doua care marca cel de-al doilea an de apariţie, tînărul în vîrstă de 24 de ani nota cu evidentă amăraciune : *„Fără a nădăjdui o clipă că anul acesta are să fie mai bun, am hotărît ca „Oltenia" să fie tipărită înainte cu orice jertfă.*

Dacă rostul tipăriturii mele n-a fost înţăles de cei mulţi săraci cu duhul, sînt totuşi vesel că cei care trebuia să-nţeleagă, au înţeles, arătîndu-şi prin cuvinte destul de frumoase bucuria ce au avut cînd a ieşit la lumină „Oltenia", precum şi marea dragoste ce-i poartă"... „Pe ăştia însă îi număr pe deşte. Şi-apoi c-o vorbă bună, c-un îndemn, c-o laudă, ce pot face eu ?" Şi continuă *„Cu toate greutăţile, din leafa mea de dascăl, voi rupe cît va fi trebuinţă şi „Oltenia" NU VA MURI"*. În această publicaţie avea să apară toată creaţia lui Radu de la Giubega în ce are ea mai esenţial şi numeroase alte cîntece epice şi lirice, alături de alte materiale. Această publicaţie constituie începutul unei activităţi asupra *„pămîntului şi sufletului oltenesc"* pe care nu o va părăsi pînă la sfîrşitul vieţii sale. Pasiunea pentru cercetarea Olteniei nu pleca de la un regionalism îngust, după cum au fost unii tentaţi să creadă. Omul de ştiinţă Plopşor a înţeles ca nimeni altul cît de importantă este această provincie românească. Acest prim colţ de

https://biblioteca-digitala.ro

țară ce a fost supus romanizării pentru cunoașterea de ansamblu a istoriei și a firii românilor de peste tot. Dar ca să cunoască aceste trăsături, profesorul Plopșor a pornit să le caute și în creația populară. Dorind să realizeze cît mai mult și cît mai repede, a pornit la strîngerea folclorului cu graba căutătorilor de aur. Dar cum această muncă titanică nu poate fi realizată de unul singur, lipsit de egoism, Plopșor a avut ideea unei activități organizate, colective, după un plan bine gîndit, cu o finalitate precisă. În toamna anului 1926 a început o bogată corespondență cu toți folcloriștii olteni în vederea creării unei asociații a acestora care, la sugestia sa, se va numi *Tovărășia folcloriștilor Olteni*. Astfel, în zilele de 3 și 4 ianuarie 1927 s-au întîlnit în casa mai vîrstnicului Teodor Bălășel, la Ștefănești-Vîlcea, cei ce aveau să statornicească asociația. Cei nouă semnatari ai unui *legămînt* au fost : Teodor Bălășel, ales și „cîrmuitor", G. F. Ciaușanu, N. I. Dumitrașcu, Costică Ciobanu-Pleniță, I. I. Buligan de la Gorj, C. S. Nicolăescu-Plopșor, G. G. Fierăscu, Ion N. Popescu și G. N. Dumitrescu-Bistrița. La propunerea aceluiași Plopșor s-a redactat un *legămînt* și s-a hotărît tipărirea unei reviste în care să se publice numai folclor cules din Oltenia, numită extrem de sugestiv „Suflet oltenesc". Apariția ei trebuia să aibă loc la Plenița unde se găsea pe atunci ca profesor fondatorul ei. Scopul constituirii *Tovărășiei* și al tipăririi revistei îl aflăm din *Legămînt* : „*Pentru adunarea, rînduirea și darea la iveală a folclorului oltenesc, precum și pentru cercetarea și punerea lui în legătură cu tot ce cunoaște știința folcloristică, punem temelie unei tovărășii folcloristice*".

Dar această hotărîre a rămas doar pentru Plopșor. Revista a apărut numai un singur an (1927). În numărul de pe noiembrie-decembrie, număr format numai cu material comunicat de fondator, găsim notată, sub semnătura N. Plopșor, situația revistei : „Nemaiavînd nici sprijin bănesc de la unii tovarăși, subiscălitul a trebuit să duc din greu, mai mult de jumătate din cheltuiala tovărășiei". A fost — de fapt — ultimul număr al revistei. Dorința sa de a se culege cît mai mult, de a se organiza o arhivă de folclor a eșuat. Ideea o va relua însă mai tîrziu, cînd, în cadrul Muzeului Olteniei, a inițiat crearea unei arhive de folclor. Din diferite motive nici acest gînd nu a putut fi dus pînă la capăt.

În 1943 un alt apel, semnat alături de Plopșor și de către G. F. Ciaușanu, anunța înființarea la Craiova a unei Filiale a Institutului de folclor și etnografie de la Sibiu. În formularea lui Plopșor, găsim această invitație: „*Cu frățească dragoste Vă poftim în calitatea D-voastră de cărturar, oltean și folclorist la ședința de constituire a Comitetului și a orînduirii muncii în acest institut, ce va avea loc în ziua de vineri 1 oct. 1943, orele 10 dimineața*".

Atunci cînd pentru încurajarea tinerelor talente scriitoricești din Oltenia cît și pentru scoaterea la lumină a unor lucrări mai vechi ca acel *Cronograf* al lui Dionisie Eclesiarhul și *Amintirile Polcovnicului Solomon*, N. Plopșor a înființat colecția „Pămînt și suflet oltenesc", nu a pierdut din vedere nici creația folclorică, publicînd și deosebit de valoroasa baladă populară *Mistriceanu*.

Preocupările sale pentru folclorul oltenesc nu l-au părăsit niciodată. Cînd în 1966, conducerea Academiei Republicii Socialiste România, al cărei membru corespondent era, i-a încredințat fondarea primei instituții academice la Craiova, *Centrul de istorie, filologie și etnografie*, profesorul Plopșor a materializat din nou vechile sale gînduri. S-a creat un sector de etnografie și folclor și odată cu acesta și o arhivă de folclor.

Prin activitatea sa de culegător și editor al folclorului oltenesc, cît și prin rolul său de animator al vieții folcloristice din această parte a țării, profesorul Plopșor rămîne unul dintre marii noștri folcloriști.

CONCEPȚIA ANTROPOLOGICĂ ÎN CERCETAREA TRECUTULUI LA C. S. NICOLĂESCU-PLOPȘOR

dr. DARDU NICOLĂESCU-PLOPȘOR

La toate aducerile aminte prilejuite de comemorări, după datină, obiceiul spune că e de cuviință să surprinzi, în cîteva rînduri, cîteva gînduri despre omul, viața, munca, înfăptuirile și plănuirile premergătoare pe mai departe ce va să fie împlinite de următori, după trecerea din lume a personalității omagiate.

În fața tuturora ce se vor apleca asupra acestor rînduri, și în fața lui, îmi revine greaua cinste să-l prezint pe C. S. Nicolăescu-Plopșor, în tot ce am izbutit să cuprind și să deslușesc, din gînduri, din fapte, din vorba spusă, ori cuvîntul nerostit dar plin de înțeles pentru mine abia acum în urmă. Să-l prezint pe măsura puterii mele de a-l fi cunoscut și de a-l fi înțeles ca ucenic în tainele cercetării trecutului, cutezînd să desprind un mănunchi de izvoade și alesături din urzeala și năvădeala țesăturilor istorice, măiestrite de el și aduse la lumina și îndemîna cunoașterii cu strădanie, străruință și osteneală, de la vîrsta de 15 ani și pînă în clipa din urmă, pe măsura puterilor unei vieți de om, în înfruntare îndelungă cu împotrivirea vremurilor trecute, de nepăsare, lipsă de înțelegere, de interes și sprijin oficial, dar mai cu osebire, pe cele mai dragi și mai pline de nădejdi, înfăptuite sub soarele vremurilor noi de luminoase împliniri depline pe toate tărîmurile de viață și muncă slobodă și prosperă, de propășire a tot neamul românesc. Să cutez în fața lui și a tuturor cetitorilor acestor rînduri, să desprind din șiragul de izvoade și alesături pe cele mai vrednice de amintire și cele îndrumătoare pe drumul de aici înainte al căutărilor, și care mi-au dat mie, ucenicului în tainele cercetării trecutului, un înțeles al gîndurilor, al concepției antropologice a dascălului. Căci C. S. Nicolăescu-Plopșor mi-a fost și-mi va rămîne pe mai departe, pînă la împlinirea zăbovirii mele, nu numai drag părinte, ci și statornic dascăl și călăuză.

Semne de întrebare cu nedumerire, la începutul primilor mei pași, dincolo, pe meleagurile de viață ale străbunilor, stăruiau pînă ce prindeau a statornici, cu vremea, semne de hotar și de lumină care înseninau tot mai mult zarea greu de cuprins a întinderii fără margini limpezi, de-a lungul unei durate nemăsurate încă, a marii taine : începutul dintîi al devenirii naturii ca om, obîrșia spiței neamului omenesc, cu toate cele cîte ne-au fost date cu putință să aflăm din viața și munca trudnică și fără preget ale stră-strămoșilor noștri îndepărtați, în silința lor — răstimp de 20 000 de veacuri — spre o fire și o înfățișare ca ale noastre, cei de astăzi.

Rodul gîndurilor și al faptelor sale, împlinit în lucrarea lor laolaltă, a sămănat în ogorul cunoașterii mele și al tuturor celor care l-au cunoscut și au trudit alături de el, tot ceea ce a fost de trebuință înțelesului cît mai deplin al vieții omului din cele mai afunde adîncuri ale vremii : geografie, geologie, paleontologie, climatologie, ecologie,

https://biblioteca-digitala.ro